

Vnitřní směrnice:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠD

„ Družina . . . místo, kam chodím rád “

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika ŠD
3. Charakteristika ŠVP ŠD
4. Učební plán
5. Obsah vzdělávání
6. Hodnocení žáků a autoevalace
7. Závěrečná ustanovení

Vydáno: 1.9.2010

Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne 25. 8. 2010

V roce 2012 a v roce 2013 doplněno závěrečné ustanovení.

Úpravy provedeny k 1. 9. 2021 vyznačeny modře

K 1.9.2022 změna pouze na str.6 – ukončena činnost Badatelského klubu

Jana Sehnalová, ředitelka školy

Školní družina (dále jen ŠD) je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 5 a z vyhlášky o zájmovém vzdělávání č. 75/2005 Sb..

ŠD organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnosti vykonávaných ŠD se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce.

1. Identifikační údaje

Zřizovatel: Obec Vysočany
Vysočany č.130
679 13 Sloup v Mor. krasu

Kontakty: telefon 516435350
e-mail ouvysocany@cmail.cz
webové stránky www.vysocany.com
fax 516435350

IČO: 281301

Předkladatel:
Základní škola Vysočany, okr. Blansko
Vysočany č.42
679 13 Sloup v Moravském krasu

Ředitel školy: Mgr. Jana Sehnalová

Kontakty: telefon 516435691
e-mail zs.vysocany@tiscali.cz
webové stránky www.vysocany.com

IČO: 62073435

IZO: Základní školy 102007322
Školní jídelny 103619241
Školní družiny 118100416

REDIZO: 600106110

Počet oddělení ŠD: 1

Počet vychovatelek: 1

telefon ŠD 516436123

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2010

Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne 25.8.2010

2. Charakteristika ŠD

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době ráno před vyučováním, po vyučování, před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit.

Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

Usilujeme o to, aby časové rozvržení a uspořádání činností podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

Vychovatelka působí na žáky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku.

Máme zkušenosti také s dětmi, které mají poruchy učení i chování.

Propojení ŠD a školy navazuje na cíle základního vzdělávání a podporuje utváření klíčových kompetencí. Souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které děti získávají v průběhu školní docházky, se prolíná všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

2.1 Úplnost, velikost, vybavení

Naše škola je neúplná základní škola - typická venkovská málotřídní škola – trojtřídníka.

Počet dětí ve škole se pohybuje [kolem 30](#).

Součástí školy je školní družina, kterou může navštěvovat 30 dětí. Máme 1 oddělení.

2.1.1 Popis materiálních podmínek

ŠD využívá pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku.

Pro zájmové činnosti využíváme i prostory školy, např. tělocvičnu a odbornou učebnu výpočetní techniky. Součástí této učebny je i žákovská knihovna, kde si děti mohou půjčovat knihy.

K pohybu venku využíváme hřiště v blízkosti školy.

ŠD je vybavena různými stolními hrami, hračkami, stavebnicemi, policemi s dětskými knihami a časopisy různého žánru. Pro poslechové činnosti používáme magnetofony s CD přehrávačem. [Pro další činnosti užíváme počítač, tablety.](#)

Žáci mají k dispozici různý výtvarný materiál (náčrtníky, výkresy, barevné papíry, pastelky, fixy, voskovky, různé druhy barev) a pomůcky k zájmovým činnostem.

2.1.2 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání naplňujeme vhodnou strukturou pracovního a odpočinkového režimu žáků i učitelů.

Režim ve ŠD odpovídá běžným pracovním zvyklostem s ohledem na přání rodičů a příjezdy a odjezdy autobusů či hygienické požadavky vzhledem k věku žáků. Provoz družiny začíná v [6.30](#) hod ráno a končí v 7.30 hod., odpoledne začíná ve 12.15 hod. a končí v [15.30](#) hod.

Žáci i zaměstnanci mají zabezpečeno stravování ve školní jídelně.

Dle platných norem odpovídají prostory ŠD i ostatní učebny z hlediska světla, tepla,

bezhluchosti, velikosti sedacího i pracovního nábytku.

Pravidelně několikrát denně jsou místnosti celé školy větrány a uklízeny. V celé škole i její zahradě je zakázáno kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin.

Na všechny nebezpečné předměty, prostory a situace i úrazy jsou žáci pravidelně upozorňováni a jsou o nich poučeni na začátku školního roku a zejména před zahájením každé neobvyklé činnosti.

Nebezpečné předměty a prostory jsou označeny a pravidelně kontrolovány.

Všichni zaměstnanci jsou prakticky proškolení o poskytování první pomoci. Mají k dispozici kontakty na rodiče, lékaře či jinou speciální službu.

V kabinetě pomůcek a ve školní kuchyni jsou zabudovány lékárničky nepřenosné. K dispozici máme i zdravotnické brašny s identickým obsahem.

2.1.3 Psychosociální podmínky

Společně se snažíme o vytváření pohodového prostředí a otevřeného partnerství.

Propojujeme vzdělávání se skutečným životem. Každý školní rok probíhá projekt s různou tematikou, který otevírá prostor pro široké působení a propojení oblastí teorie a praxe, vytváření vztahů na různé úrovni, žáci uplatňují v praxi to, co se naučili, získávají praktické zkušenosti. Tyto projekty se týkají průřezových témat.

Chránit děti před patologickým jevy – šikana, násilí – se snažíme hlavně širokou nabídkou mimoškolních činností, osvětou a svým lidským přístupem k nim.

Žáci mají možnost podílet se svými nápady, činnostmi na životě školy. Vzhledem ke svému věku se zapojují velmi iniciativně, zejména jedná-li se o uspořádání besedy, vystoupení, akce. Mají i své představy o fungování spravedlivého společenství, snaží se, ale dnešní rodinná výchova naplněná individualitou je pro ně v tomto věku příliš svazující.

Informačních zdrojů vně školy je několik: nástěnky ve třídách, na hlavní chodbě, před obecním úřadem, internetové stránky školy.

2.2 Popis personálních podmínek

Ve ŠD pracuje kvalifikovaná vychovatelka. Vystudovala střední pedagogickou školu, obor vychovatelství.

2.3 Popis ekonomických podmínek

viz. Řád ŠD

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola není zapojena do mezinárodních projektů ani do celostátních dlouhodobých projektů.

Naši žáci se vzhledem k svému věku a jazykovým schopnostem, ale snaží o zahraniční korespondenci prostřednictvím internetu či e-mailové pošty.

Pedagogové spolupracují vzájemně na školních celoročních projektech, které jsou rozčleněny do řady menších jedno nebo až pětidenních. Sem je pak zařazena celá řada kulturně-vzdělávacích

akcí, sportovních akcí, exkurzí, besed, apod.

3. Charakteristika ŠVP ŠD

3.1 Konkrétní cíle vzdělávání

- rozvíjet osobnost člověka
- rozvíjet vědomosti a schopnosti (v návaznosti na učivo 1. stupně)
- vytvářet ovzduší důvěry a pomoci
- společně stanovit pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování
- předcházet negativnímu chování dětí
- rozvíjet schopnost všestranné komunikace
- vést děti k podílení se na společné práci
- podporovat osobní spokojenost a pohodu dítěte
- vést ke spolupráci a toleranci k druhým

3.2 Výchovně- vzdělávací strategie

- prostřednictvím hry rozvíjet u dětí tvořivost a fantazii
- vést děti k aktivnímu odpočinku
- rozvíjet vhodné návyky a dovednosti

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může v naší škole proběhnout pouze formou integrace do běžné třídy.

Dětem poskytneme podnětné a vstřícné školní prostředí a jsme schopni uplatňovat speciálně pedagogické postupy a alternativní metody.

Vychovatelka se snaží pomoci těmto žákům začlenit se do kolektivu dětí a též se jim věnuje individuálně.

3. 4 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- viz. Řád ŠD

3. 5 Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3. 6 Zveřejnění školního vzdělávacího programu

- internetové stránky školy, nástěnka ve škole

4. Učební plán

4.1 Délka a časový plán vzdělávání

ŠD začíná ráno v 6.30 a končí v 7.30 hodin.

V této době si děti hrají, kreslí, povídají s paní vychovatelkou a hrají pohybové hry.

ŠD pokračuje ve svých činnostech od 11.35 – 15.30 hod

Oběd	11.35 – 12.10
odpočinková činnost	12.10 - 13.15
zájmová činnost	13.15 – 14.15
pobyt venku	14.15 – 15.15
příprava na vyučování	15.15 - 15.30/

Organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobujeme potřebám a aktuální situaci, reagujeme i na neplánované situace v družině.

Činnosti zaměřené na pohyb provádíme nejen venku, ale také v tělocvičně, kterou máme k dispozici.

4.2 Formy vzdělávání

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není však legislativně stanovena jako povinná činnost ŠD.

Získávání dalších doplňujících poznatků - při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – převlékání, přechody, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

5. Obsah vzdělávání

a) Téma: podzimní období

Tematické okruhy: začátek školního roku, škola, třída, ŠD, ŠJ – stolování, hygiena stolování, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika

Podokruhy:

- Škola: Poznej a orientuj se ve škole, okolí školy, okolí družiny, dopravní situace
- Stolování: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava
- Slušné chování: mezilidské vztahy, zdravení, prošení, děkování, úcta
- Estetika: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, práce s přírodninami

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického citění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit vlastní názor

- kompetence sociální a personální – využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své fyzické a duševní zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení svých výsledků radu i kritiku, pečuje o své fyzické a duševní zdraví
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti

a dovednosti

- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dítě vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova
- etická výchova

b) Téma: zimní období

S ohledem na počasí jsme se zaměřili více na práci v interiéru.

Tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, estetika – zručnost, environmentální výchova, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, přezimující ptactvo, krmení ptáků, výroba krmítek
- Zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování, první pomoc
- Tradice a zvyky: Advent, Vánoce, Tři králové, Masopust, zpěv a poslech koled
- Literatura: četba na pokračování
- Estetika: zimní barvy, výtvarné a pracovní techniky
- Environmentální výchova: osvojení si návyku třídění odpadu

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (dětí – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a témata, dokáže pracovat ve skupině
- kompetence sociální a personální – přijímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, pečuje o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušeností jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a pracuje, realisticky hodnotí své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova
- etická výchova

c) Téma: jarní období

Tematické okruhy: sport, příroda, domov – rodina, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovní-technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, mláďata, hnízdění ptáků, přírodovědné vycházky
- Komunikace: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Literatura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři
- Domov: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Obec: známé osobnosti Vysočan a okolí, pamětní místa, historicky zajímavé objekty

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova
- etická výchova

d) Téma: letní období

Tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, hudba, barvy, prázdniny

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, květiny, přírodovědná vycházka, práce s encyklopedií
- Literatura: četba na pokračování
- Barvy: barvocit, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Prázdniny: táborové písně, orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: Žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, nebojí se aktivně účastnit diskuse
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení

konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, experimentuje

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova
- etická

Plán je každoročně rozpracováván na podrobný plán činností zaměřený dle zvoleného tématu. Tento plán činností je pak dále rozpracováván na týdenní plány.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace

Ve školní družině nemáme vytvořen zvláštní systém hodnocení. Vychovatelka hodnotí denně jak chování, tak zájmovou činnost, úspěch či výhru v soutěži ústně.

Vysvětlujeme si, proč dochází k tomu, že někdo je úspěšný a jinému se nepodaří dosáhnout úspěchu. Snažíme se společně nacházet řešení a problémy překonávat.

Každý měsíc může vychovatelka udělit pochvalu za hezké chování do družinového zápisníku, do kterého také napíše vysvědčení ze ŠD.

Děti jsou však také odměňovány diplomy nebo drobnou sladkostí či maličkostí – nálepky, balonky.

7. Závěrečná ustanovení

Článek 2.3 Popis ekonomických podmínek a článek 3.4 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání jsou podrobně rozpracované v Řádu ŠD ze dne 16.8.2013.

Poplatky ve ŠD jsou podrobně rozpracované ve směrnici Poplatky ve ŠD ze dne 22.8.2012

Zpracovala: Dana Kouřilová, vychovatelka ŠD